

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 134080.

DIENSTGEHEIM
WEEKOVERZICHT

No. 12/1952.

Verzonden aan:

Zie verzendlijst 113722

Verzonden op: 27 Maart 1952

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	Bijzonderheden
Uithuizen	28/2	20/50	koel	H. Bolhuis	Filmavond
Deventer	2/3	250/300	gema- tigd enig appl.	H.R.E. Rijp- ma-Velleman	Feestavond mmv. ensemble Uut Hulsing
IJmuiden Gem. Velsen	2/3	300/---	rustig	C. Scheringa	filmvoorstelling
Rotterdam	3/3	200/180	---	M. Boshart	Filmavond
Westzaan	3/3	21/40	---	J. v. Segge- len	Filmavond
Assen	7/3	50/350	rustig		Filmavond
Jubbega Gem. Heerenveen	7/3	50/200	rustig	J. Haken	Openb. verg.
Wommerveer	7/3	250/350	rustig enig appl.	P. Kaijper	Filmavond
Schoon- oord Gem. Sleen	8/3	50/120	rustig critisch	---	Waarheid- Film- tournee

Franeker

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz. 2.

Franeker 12/3 70/90 geïn- G. Wagenaar Openb.verg. Ond:
teress. "Wat willen de
communisten"

COLLECTIEF OVERZICHT

Op de filmbijeenkomsten werden de Russische films "Het Zwarte Goud", "Lente in Saken", "De Jonge Garde" en de Roemeense film "Het leven triomfeert" vertoond.

Hier en daar waren in de zaal spandoeken aangebracht met leuzen als:

"Sovjet Unie, burcht van de vrede"

"Vrienden van De Waarheid, voor een vrij en onafhankelijk Nederland"

"Werft abonné's op De Waarheid"

"Voor vrijheid, vrede, werk en woningen"

"Geen Duitse herbewapening"

In Deventer waren in de zaal affiches opgehangen van plaatselijke adverteerders in "De Waarheid"

Over het algemeen was de belangstelling vrij groot. Slechts op enkele plaatsen waren vooraanstaande sprekers aan het woord.

Door Gerben Wagenaar werd in een verkiezingsrede betoogd, dat de regering in alle opzichten de communisten de voet dwars zet en wel met fascistische maatregelen, die in opdracht van Amerika worden genomen.

Nederland is politiek en economisch aan Amerika uitgeleverd, met gevolg dat de Nederlandse soldaten straks tegen het Oosten zullen moeten vechten.

Wij communisten, aldus spreker, zijn vóór een federaal Europa op basis van gelijkgeredigheid. Alle partijen moeten dan evenveel te zeggen hebben.

Er zal zo werd gezegd een eenheidsfront gevormd moeten worden tegen de reactie om het verkiezingsprogram te kunnen verwirkelijken. Wij hebben de wind in de zeilen. In praktisch alle politieke partijen in Nederland heerst ontevredenheid en verdeeldheid, hetgeen de communisten ten goede kan komen. Er moet een vredespact komen tussen de "Grote Vijf" en de handel met Oost Europa moet bevorderd worden. De enige weg om dit te bereiken is gemeenschappelijke strijd, die niet in het parlement, maar daarbuiten wordt gestreden. Het is de strijd van het werkende volk zelf aldus Wagenaar. De woningnood en de werkloosheid vormden overigens de kern van alle toespraken.

Alle sprekers betoogden, dat slechts verbetering in de huidige toestand te verwachten is van de zijde van de C.P.N. Een van de ministers in de Tweede Kamer heeft verklaard, dat een

aantal

D I E N S T G E H E I M

W.P. 12/1952, blz. 3.

aantal werklozen van 100.000 normaal en nodig is om aan de vraag naar arbeidskrachten te kunnen voldoen, aldus J. HAKEN

Ministers en kamerleden met hun grote salarissen kunnen dat gemakkelijk beweren, maar arbeiders, die met een steun van F.30.-- per week naar huis gaan, denken daar anders over.

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Drachten 2/3 30/50 rustig Gondo Film: "De Jonge Garde"

De Indonesische spreker, die de Nederlandse taal slecht beheerste, betoogde, dat in Vietnam, Egypte en Indonesië een duidelijk streven bestond naar onafhankelijkheid. De vroegere koloniale volkeren waren wakker geschud. Het imperialisme dat op een derde wereldoorlog zou aansturen, moet ten ondergaan. Reeds "zuchten vele van zijn medestanders in de gevangenschappen van het imperialistische regiem van Soekarno en zijn satellieten. De jeugd had tot taak te voorkomen dat de vrede verstoord zou worden, want men stond aan de grens van een nieuwe en betere wereld.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING

Enschede	5/3	100/100	enth.	A. Gelok-Valvius
Groningen	8/3	175/200	rustig	E. de Snit
Winschoten	8/3	200/500	rustig	D. Bungener
Heerenveen	8/3	niet doorgegaan		
Rotterdam	8 & 9 Mrt.	800/---	opgew.	G.J. Raas J. Grandia-Smits B. Brandsen
Amsterdam	9/3	4000/5000	rommelig	M.E. Lips-Odinot M. Braat-Rolvink H. Gortzak G. Blokker-de Groot

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz. 4.

Te Amsterdam, Rotterdam en Winschoten werden optochten gehouden. Spandoeken werden medegevoerd met leuzen als:

"Tegen oorlog en Fascisme"
"1940-1945 Nooit Weer"
"Geen Duitse herbewapening"
"Vrede en Opbouw"
"Voor het geluk onzer kinderen"
"Werk voor onze mannen"
"Ontwapening, ons Recht, ons Geluk"
"Meer scholen"
"Vredespact tussen de Grote Vijf"
"Woningen"

Alle optochten hadden een rustig verloop. Te Amsterdam werd bij het gedenkteken voor de in de bezettingstijd gevallen een krans gelegd.

Collectief Overzicht

Op alle bijeenkomsten werden de aanwezigen aangespoord hun krachten in te zetten voor het behoud van de vrede. De gevoerde politiek in de Westerse landen zou tot een oorlog leiden. In dit verband werd de aandacht gevestigd op de grote uitgaven ten behoeve van de bewapening. Critiek werd uitgeoefend op de Duitse herbewapening, welke het gevolg was van het Amerikaanse oorlogstreven. Uitvoerig werden de toestanden in Rusland belicht. In dat land was de politiek gericht op verhogen van het welvaartspeil. De vrouw nam er een zeer belangrijke plaats in.

De aandacht werd gevestigd op de internationale conferentie ter bescherming van het kind, welke van 12 - 16 April a.s. te Wenen wordt gehouden. Kinderen moesten worden opgevoed in het geloof dat oorlog niet onvermijdelijk is en in eerbied voor kunst en natuurschoon. Dit laatste werd in Nederland ontsierd door het bouwen van grote kazernes en het aanleggen van vliegvelden. De hiervoor benodigde gelden zouden beter kunnen worden besteed voor bestrijding van werkloosheid en verhoging van het levenspeil.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek had uitgemaakt, dat om behoorlijk te kunnen leven op het platte land f.62,50 per week en in de stad f.67,50 nodig was. Dit zou meer zijn dan een normale arbeiders verdiende.

Gortzak betoogde, doelende op de a.s. verkiezingen, dat er meer vrouwen in het parlement moesten komen. Aaneen Marga Klompé had men in Nederland echter geen behoefte, wel aan harde vrouwen zoals Rie Lips.

Te Groningen werd besloten een motie tot vrijlating van Griekse vrijheidsstrijders aan de Griekse Ambassade te zenden.

In Rotterdam waren vertegenwoordigsters van de N.V.B. uit

Schiedam

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz.5.

Schiedam, Dordrecht, Breda, Den Bosch en Vlissingen aanwezig. Begroetingstelegrammen werden ontvangen van de vrouwenorganisaties uit Polen, China, Denemarken, Hongarije en de Duitse Democratische Republiek.

VREDESBEWEGING.

Amersfoort 28/2 80/100 rustig Ds. Van Dalen

Spreker memoreerde de verschrikkingen van de laatste wereldoorlog. Bij de aanvang van de vijandelijkheden was hij naar België en Frankrijk gevlucht en had zodoende de ellende en verwording van de mensen van nabij medegemaakt.

Sprekende over de volksvoorlichting beweerde hij, dat deze onjuist en niet objectief was, hetgeen hij met verschillende berichten uit dagbladen trachtte te staven. Over het algemeen was hij de Amerikaan dankbaar, dat hij medegeholpen had aan de bevrijding van ons land, maar voor het Amerikanisme van heden had hij geen respect. Daarom had hij geen cent gegeven voor de "klokken van Truman", die als dank van het Nederlandse volk door de Koningin zullen worden aangeboden. Het was de schuld van de Amerikanen dat duizenden moeders treurden om het verlies van hun zonen in Korea. Men moest voor de vrede strijden. Hijzelf zou zijn laatste druppel bloed hiervoor inzetten. De poging van de vredebeweging "De Derde Weg" om tot een oplossing te komen tussen Oost en West was volgens hem een politieke manoeuvre.

Spreker deelde mede dat er plannen zouden bestaan om in het raam van de Wereldvredeeraad te komen tot oprichting van een "Evangelische Werkgemeenschap voor de Vrede".

G R O E P 3 - VERENIGING NEDERLAND - U.S.S.R.

Texel	28/2	100/450	--	--	Film: "In Vredestijd"
Krommenie	2/3	160/320	rustig	J.v.Harlingen	Idem
Amersfoort	4/3	87/125	rustig	Ir.Rutgers	Idem

Rutgers

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz. 6.

Rutgers gaf een beschrijving van de toestanden in Rusland dat zich volgens hem geheel instelde op de socialistische opbouw. Gehele gebieden, die tot op heden onvruchtbaar waren zouden door irrigatiewerken herschapen worden tot streken waar de bevolking werk in overvloed kon vinden. Hij zag voor Rusland geen redenen om een agressie-oorlog te beginnen.

Door van Harlingen werden de tegenstellingen tussen Rusland en Amerika besproken. Eerstgenoemd land was vredelievend. Het had o.m. vorig jaar een groot bedrag besteed aan moederschaps- en kinderverzorging waardoor het percentage van de kindersterfte was gedaald. Amerika daarentegen was er op uit om de economische opbouw in de Sovjet Unie te ontwrichten b.v. door er saboteurs uit vliegtuigen neer te laten.

Voorts deelde spreker mede, dat steeds meer Nederl. intellectuelen zich interesseren voor een betere economische samenwerking tussen Nederland en de U.S.S.R. Hij staaft deze bewering door te verwijzen naar de recente redevoering van Prof. C.W. de VRIES en de president van de Rotterdamse Kamer van Koophandel.

G R O E P 4-A - EENHEIDSVAKCENTRALE.

Appelscha (Gem.Ooststellingwerf)	9/2	50/--	rustig	J.de Vos	Filmavond van de Plaatsel.Centrale der E.V.C.
Tilburg	21/2	25/50	lauw	B.Blokzijl	Openb.verg. van de P.C. der E.V.C.
Donkerbroek (Gem.Ooststellingwerf)	23/2	50/450	rustig	onb.spr.	Prop. filmavond van de P.C. der E.V.C.
Nieuw-Buinen (Gem.Borg)	1/3	80/200	--	verm.J. Vlietman	Prop.feestavond van de P.C. der E.V.C.
Den Haag	2/3	375/375	--	H.N.W.Hovens	Filmavond van de P.C. der E.V.C.
Enschede	4/3	80/350	lauw	T.Stuivenberg	Filmavond van de BLZ.
Beneden-Knijpe (Gem.Heerenveen)	8/3	30/150	--	G.Hoorn	Prop. filmavond van de P.C. der E.V.C.

Enschede

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz. 7.

Enschede	8/3	300/300	enth.	F. Leushuis	Cabaretavond v.d. Bedrijfs- afd. van Heek & Co. (ATEK)
Leiden	12/3	100/200	ordelijk	H. N. W. Ho- vens	Filmavond v.d. P.C. der EVC

Op bovengenoemde vergaderingen werd critiek uitgeoefend op het Marshall-plan, de bewapening, de vrijlating van oorlogsmisdadigers, het ambtenarenverbod, het trage tempo van de woningbouw en de te lage lonen. Daarentegen bepleitten verschillende sprekers het verruimen van de handel met de landen achter het ijzeren gordijn en China en samenwerking met N.V.V.-ers. Grote waardering oogstten de arbeiders in Houtigehage en de veenarbeiders in de omgeving van Emmen.

Eisen van de E.V.C.

B. BLOKZIJL somde in Tilburg vier eisen op, waarvoor actie gevoerd moest worden:

1. Eenzelfde loon voor D.U.W.-arbeiders als in het vrije bedrijf.
2. 20 weken uitkering bij werkloosheid.
3. Gelijke uitkering voor jeugdige werklozen als voor volwassenen.
4. Afschaffing van de aftrek van kleine bijverdiensten van de werklozen uitkering.

Uitvoering van openbare werken.

Op de propaganda-avond van de E.V.C. te Beneden-Knijpe bracht G. HOORN, penningmeester van het H.B. van de Bond van Land- en Zuivelarbeiders, hulde aan de arbeiders van Jubbega, die een prachtig voorbeeld gegeven hadden van de eenheid, gepropageerd door de E.V.C. Arbeiders van alle gezindten hadden daar samengewerkt om een werk uit te voeren en op die manier de werkloosheid te bedwingen. Deze arbeiders zouden de gemeente Heerenveen dwingen om werken uit te voeren. Dat was de manier. Zo moest het overal gaan, dan zou de werkloosheid gauw bedwongen zijn. De arbeiders van Jubbega, Emmen, Beerta en Zaandam hadden dit begrepen.

Woningbouw.

Bevengenoemde G. HOORN verklaarde verder, dat de 40.000 woningen die minister In 't Veld dit jaar dacht te bouwen, niet anders waren dan een druppel op een gloeiende plaat, omdat er in ons land elk jaar 38.000 nieuwe gezinnen werden gesticht.

In

D I E N S T G E H E I M

W.O. 12/1952, blz. 8.

In Tilburg meende B.BLOKZIJL, dat de geldmagnaten een hogere rente willen afdwingen. De regering probeert nu op een andere manier geld te krijgen en wel door het uitschrijven van zogenaamde nationale leningen voor de woningbouw 1952. Ook dit is geen oplossing want de koopkracht wordt hierdoor juist verlaagd; immers op deze leningen wordt uitsluitend door de kleine spaarders ingeschreven.

Ambtenarenverbod.

H.N.W.HOVENS, voorzitter van het bestuur van de P.C. der E.V.C. te Den Haag, verklaarde te Leiden, dat Minister President Drees heeft gezegd, dat E.V.C.-ambtenaren sabotage zouden gaan plegen en de macht in vitale bedrijven in handen zouden nemen. De bewijzen hiervoor kan hij echter niet leveren, want het zijn leugens. We hebben veel klinkende namen gehad in de geschiedenis zoals Karel de Grote, Willem de Zwijger etc. en nu kan er weer een aan worden toegevoegd n.l. "Willem de Leugenaar".

Verzet tegen de "oorlogshitsers".

Bovengenoemde HOVENS meende dat in de strijd tegen de oorlogshitsers grote resultaten bereikt konden worden. Naar zijn mening waren de plannen om in Noord-Brabant recreatie-oorden te bouwen voor militairen niet uitgevoerd, dank zij het massale verzet, waarvoor de regering is gezwicht.

G R O E P 4-C - DIVERSEN.

Houtigehage 28/2	160/--	rustig	R. Baron H.v.d.Heide	Feestavond van het Werklozen- comité
(Gem. Smalingerland)				
Amsterdam	6/3	250/--	rustig	Wessels
				Amsterdamse Werklozen Bewe- ging
Rotterdam	10/3	80/--	--	v.d.Polder
				Voorlopig Comi- té van Werklo- zen

Op de feestelijke bijeenkomst te Houtigehage memoreerde R. BARON het verloop van de werklozen-actie aldaar. Hij vond het verheugend, dat men ook op andere plaatsen was begonnen met een dergelijke actie en verklaarde, dat Houtigehage nu niet bij de

pakken

DIENSTGEHEIM

W.O. 12/1952, blz. 9.

pakken ging neerzitten. In grote getale moeten wij naar de Burge-meester trekken. Wil men ons op onze aandrang geen uitkering ge-ven, dan beschikken wij over andere middelen.

H. van der HEIDE, voorzitter van "Plaatselijk Belang", sprak zijn dank uit over het verrichte werk. Er zijn nu werken in uitvoering, waarop wij reeds jaren hebben gewacht.

De spreker op de bijeenkomst van de Amsterdane werklozen-beweging WESSELS sprak er schande over, dat de werkloosheid kennelijk door de regering gestimuleerd wordt. Hij eiste een gelijke behande-ling van de werklozen, die vóór 1 Juli 1952 werkloos waren en van degenen, die later werkloos werden. De werklozen gaan er toe over hun eisen kracht bij te zetten. Nu gebeurt dit nog plaatselijk, maar binnenkort zullen de plaatselijke bewegingen worden samenge-smolten tot één landelijke beweging.

Op een openbare vergadering van het Voorlopig Comité van Werklozen te Rotterdam schilderde Van De POLDER in een uitvoerig betoog de steeds slechter wordende toestand waarin de werklozen verkeren.

Hij stelde een aantal eisen voor:

1. Opname van alle arbeiders in de werkloosheidsverzekering.
2. Uitbetaling van 21 weken overbrugging.
3. Intrekking van de voorgestelde controle-maatregelen.
4. Voor 10% steunverhoging.
5. Toeslag op kleding, boter, brood, vlees en aardappelen.

PERSONALIA

✓ Baron (blz.8)
Reindert.

✓ Blokker-de Groot
(blz.3)
Geertje.

✓ Blokzijl (blz.6)
Berend.

? Bolhuis (blz.1)
H.

✓ Boshart (blz.1)
Maurits.

✓ Braat-Roelvink
(blz.3)
Maïke.